

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤตินี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามเองและเป็นคำถามปลายปิด (Close Ended Question) และจำกัดขอบเขตในการศึกษาเฉพาะประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ เท่านั้น ที่มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ประกอบอาชีพต่างๆ กัน ซึ่งในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดอาชีพต่างๆ ไว้ดังนี้ นักธุรกิจ แพทย์ ครู อาจารย์ พนักงานโรงแรม ข้าราชการ พ่อค้าแม่ค้า นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ โปรครระบุ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

การวิจัยเรื่องความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤตินั้น ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล โดยใช้การวิจัยแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากเพื่อเลือกเขตที่ต้องการเก็บข้อมูล โดยจับสลากได้เขตต่างๆ ดังนี้ บางกอกน้อย จอมทอง บางขุนเทียน บางกะปิ ลาดพร้าว บางซื่อ บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ และสะพานสูง รวมทั้งใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามตามเขตต่างๆ จำนวนรวมกัน 362 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กับตัวแทนกลุ่มแพทย์จำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.50) จากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลตำรวจ และโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ เนื่องจากความสะดวกทางด้านคมนาคม ซึ่งผู้วิจัยสามารถเดินทาง และมีความสะดวกในการเก็บแบบสอบถาม อีกทั้งโรงพยาบาลดังกล่าวสังกัดหน่วยงานที่แตกต่างกัน คือ โรงพยาบาลศิริราช สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงพยาบาลตำรวจและโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป และมีอาชีพต่างๆ ดังนี้ ได้แก่ ข้าราชการ นักธุรกิจ แพทย์ ครู อาจารย์ พ่อค้า แม่ค้า พนักงานโรงแรม นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ ได้แก่ พนักงานบริษัท แม่บ้าน รับจ้าง ลูกจ้าง ข้าราชการบำนาญ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานบริษัทหลักทรัพย์ นักกิจกรรมบำบัด โปรแกรมเมอร์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักการ พนักงานธนาคาร ประชาสัมพันธ์ พนักงานห้างสรรพสินค้า ลูกจ้างส่วนราชการ พนักงานรักษาความปลอดภัย

นักดนตรี เกสซ์กร คนงาน คนขับรถ ช่างตัดผม ธุรกิจส่วนตัว ทำสวน ดูแลผู้ป่วย เสริมสวย ผู้รับเหมา และอยู่บ้านเฉยๆ จำนวนทั้งหมด 400 คน โดยเก็บข้อมูลในเขตต่างๆ ได้แก่ บางกอกน้อย จอมทอง บางขุนเทียน บางกะปิ ลาดพร้าว บางซื่อ บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ และสะพานสูง

ในการเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บข้อมูล พบอาชีพต่างๆ ได้แก่ ข้าราชการ นักธุรกิจ ครู อาจารย์ พนักงานโรงแรม พ่อค้า แม่ค้า นักศึกษา และ อาชีพอื่นๆ ซึ่งได้แก่พนักงานบริษัท แม่บ้าน รับจ้าง ลูกจ้าง ข้าราชการบำนาญ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานบริษัทหลักทรัพย์ นักกิจกรรมบำบัด โปรแกรมเมอร์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักการ พนักงานธนาคาร ประชาสัมพันธ์ พนักงานห้างสรรพสินค้า ลูกจ้างส่วนราชการ พนักงานรักษาความปลอดภัย นักดนตรี เกสซ์กร คนงาน คนขับรถ ช่างตัดผม ธุรกิจส่วนตัว ทำสวน ดูแลผู้ป่วย เสริมสวย ผู้รับเหมา และอยู่บ้านเฉยๆ และใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเก็บข้อมูลกับอาชีพแพทย์ เนื่องจากโรคไข้หวัดซาร์สเป็นโรคระบาดร้ายแรง มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตกระจายอยู่ในหลายประเทศ และไม่เคยมีผู้ใดศึกษาถึงความเห็นของประชาชนต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติมาก่อน ดังนั้นในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงสนใจว่า แพทย์ ในฐานะเป็นผู้มีความรู้เรื่องโรคภัยไข้เจ็บเป็นอย่างดี และมีบทบาทเป็นผู้ให้บริการการรักษาหากเกิดโรคไข้หวัดซาร์สในเมืองไทยนั้น จะมีความเห็นต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติอย่างไร

จากการเก็บข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 400 คน พบแพทย์จำนวน 38 คน ส่วนอาชีพอื่นๆ จำนวน 362 คน สำหรับอาชีพแพทย์ จำนวน 38 คนนั้น คิดเป็นร้อยละ 9.50 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่ามีจำนวนพอจะเป็นตัวแทนประชากรกลุ่มแพทย์ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

สำหรับการประมวลผลการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) มาประมวลผลและเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของค่าร้อยละ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน นั้นผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเนะ (Yamane, 1970) ซึ่งกล่าวว่ากลุ่มตัวอย่าง 400 คนนั้นเป็นตัวแทนประชากรขนาด ∞ กำหนดความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5%

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามแล้วรอรับ ตามเขตต่างๆ ตามที่จับสลากได้ ได้แก่ บางกอกน้อย จอมทอง บางขุนเทียน บางกะปิ ลาดพร้าว บางซื่อ บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ และสะพานสูง

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บข้อมูลประเภทบุคคล ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการใช้คำถามปลายปิด (Close Ended Question) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากหลักการตั้งแบบสอบถามทั่วไป

3.3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ โดยผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามโดยสร้างขึ้นจากทฤษฎีและแนวคิด คือ ทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามนั้นได้รับการตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงกับผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีเนื้อหาครอบคลุม และถูกต้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา และได้ทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรจำนวน 10 คน และได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วจึงนำไปใช้ ดังที่ ประคอง กรรณสูต (2538) กล่าวว่า งานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยก็อาจตรวจสอบกับผู้ทรงคุณวุฒิก่อนว่ามีเนื้อหาครอบคลุมและถูกต้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาหรือไม่ อาจจะทดลองใช้กับบุคคลที่คล้ายตัวอย่างประชากรสัก 5-10 คน แล้วแก้ไขปรับปรุง จนแน่ใจว่าเป็นเครื่องมือที่ดีและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ แล้วก็นำไปใช้ได้เลยไม่จำเป็นต้องคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบสอบถามโดยทั่วไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาลงรหัสเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีต่างๆที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่ ทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ และแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติโดยพิจารณาจากคำร้อยละ

3.4.2 การวิเคราะห์ถึงความเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวเรื่องโรคไข้หวัดซาร์สที่เสนอผ่านสื่อมวลชน ต่อมาตรการของรัฐบาลในการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน เช่นมาตรการการออกกฏกระทรวงฉบับที่ 14 ที่กำหนดให้ผู้เดินทางกลับจากประเทศกลุ่มเสี่ยงและมีอาการต้องสงสัยว่าจะติดเชื้อไข้หวัดซาร์สต้องหยุดทำงาน 14 วันเพื่อดูอาการ หรือมาตรการเสริมกำลังเจ้าหน้าที่ด่านตรวจโรคไข้หวัดซาร์สที่ทำอากาศยานเพื่อตรวจคนเข้าเมือง มาตรการของกระทรวงสาธารณสุขในการเร่งหาทางป้องกันการแพร่กระจายของไข้หวัดซาร์ส รวมทั้งการที่นายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ออกมาประกาศว่าจะจ่ายสองล้านทันทีถ้ามีการติดเชื้อไข้หวัดซาร์สและเสียชีวิตในเมืองไทยช่วงสงกรานต์ และมาตรการในการไม่ใส่หน้ากากอนามัยไปตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น โดยพิจารณาจากคำร้อยละ

3.5 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้การพรรณนา และตารางการแสดงผลการวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

3.5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

3.5.2 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะต่างๆ